

De Vier Vrijheden en de Tweede Wereldoorlog

werkblad

DIT STUKJE GAAT OVER DE DUITSE BEZETTING VAN NEDERLAND IN DE TWEDE WERELDOORLOG.

GEEF ELKE ZIN DIE MET ÉÉN OF MEER VAN DE VIER VRIJHEDEN TE MAKEN HEEFT EEN KLEUR OF EEN NUMMER.

VRIJHEID VAN MENINGSUITING: (1) ROOD

VRIJHEID VAN GODSDIENST: (2) BLAUW

VRIJWARING VAN GEBREK: (3) GEEL

VRIJWARING VAN VREES: (4) PAARS.

DE DUITSE BEZETTING EN DE VIER VRIJHEDEN

Na de Duitse inval werd de Nederlandse regering vervangen door Duitsers.

Het parlement werd opgeheven.

Burgemeesters moesten doen wat de Duitsers wilden of ze werden ontslagen.

Op school moest je Duits leren.

Joodse kinderen moesten van school af.

Alle politieke partijen waren verboden, behalve de NSB (Nationaal Socialistische Beweging). Die was voor de ideeën van Hitler.

Journalisten mochten niet meer schrijven wat ze wilden en radioprogramma's en boeken met

kritiek op de Duitsers waren verboden.

Als je protesteerde werd je gevangen gezet.

De Joodse bewoners moesten in aparte wijken wonen.

Later werden ze in kampen opgesloten en vermoord.

Hetzelfde gebeurde met andere mensen die de Duitsers slecht of gevaarlijk vonden, zoals homo's en Roma.

Er zijn in totaal 107.000 Nederlanders in kampen vermoord.

Nederland werd ook uitgebuit. Veel van wat mensen maakten en verbouwden moest naar Duitsland.

Er was steeds meer gebrek aan alles. Op het laatst was er heel weinig eten te koop.

Hitler wilde alle kinderen opvoeden op zijn manier.

In Duitsland moesten kinderen daarom bij de Hitlerjugend, een soort jeugdclub.

In Nederland heette die de Jeugdstorm. Maar die was niet verplicht.

Jongemannen tussen 18 en 35 jaar moesten in Duitsland gaan werken in wapenfabrieken.

Als je dat niet wilde, had je maar één keus: je verstoppen, onderduiken.

Dan had je weinig of niets te eten: want voedsel was schaars.

Je kon bijvoorbeeld alleen brood krijgen als je een bon inleverde.

En als je ondergedoken zat 'bestond' je niet, kreeg je geen bonnen en had je dus niets te eten.

Veel mensen probeerden er het beste van te maken en gewoon door te leven.

Sommige mensen gingen de Duitsers helpen.

Anderen probeerden hen te tegen te werken. Door aanslagen te plegen of voedselbonnen te stelen voor onderduikers.

Sommige mensen verstopten Joodse mensen.

Maar anderen, zoals NSB-ers, gaven onderduikers aan.

Wie onderduikers hielp werd streng gestraft.

Verzetsmensen vermoordden soms Duitsers.

Die schoten dan als wraak onschuldige burgers dood.

Na zware gevechten is een deel van Nederland in 1944 weer vrij.

In de laatste winter van de oorlog stierven 25.000 inwoners van hongers en kou.

Op 5 mei 1945 is heel Nederland weer vrij.

De gevechten tijdens de bevrijding kostten meer dan 20.000 burgers het leven.

Na de bevrijding zijn 50.000 mensen die met de Duitsers hadden samengewerkt in kampen opgesloten.

Daar werden ze vaak slecht behandeld.

Meisjes die verkering hadden gehad met Duitsers werden uit hun huis gehaald en kaalgeschoren. 30.000 jongens en mannen die gedwongen in Duitsland moesten werken overleefden de oorlog niet.